

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713010232
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3713010232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a členov senátu JUDr. Jozefa Mészároša a JUDr. Dušana Eckera v trestnej veci proti odsúdenému J. C., nar. XX.X.XXXX, o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania v trestnej veci Okresného súdu v Považskej Bystrici sp.zn. 2T/238/2010, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13. augusta 2014, prejednal sťažnosť odsúdeného J. C. proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 2Nt/24/2013 zo dňa 23.9.2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods.1 písm.b/ Tr.por. sa napadnuté uznesenie zrušuje v celom rozsahu a súdu prvého stupňa sa ukľadá, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici sp.zn. 2T/238/2010 zo dňa 22.3.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/59/2011 zo dňa 30.6.2011 bol J. C. uznaný vinným pod bodom 1/ z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.2, 3 písm.c/ Tr.zák. a pod bodom 2/ zo zločinu skrátenej dane a poistného podľa § 276 ods.1, ods.2, písm. d/ Tr.zák. Za skutok pod bodom 1/ rozsudku bol odsúdený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods.2, ods.3 Tr.zák., § 36 písm. l/, písm.n/ Tr.zák. k trestu odňatia slobody na 1 rok so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Za skutok pod bodom 2/ bol odsúdený podľa § 276 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods.2, ods.3 Tr.zák., § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm.h/ Tr.zák. a § 42 ods. 1, ods.2 Tr. zák. podľa zásady uvedenej v § 41 ods.2 Tr.zák. k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, za súčasného zrušenia výroku o treste odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15.10.2008, sp.zn. 2T/230/2008, právoplatným dňa 19.12.2008, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Dňa 25.6.2013 bol na Okresný súd v Považskej Bystrici doručený návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania vo veci Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 2T/238/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/59/2011 zo dňa 30.6.2011, ktorý smeroval proti výroku o treste. Návrh odôvodnil s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011, ktorým v § 41 ods. 2 Tr.zák. časť prvej vety za bodkočiarkou („súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“) bola vyhlásená za protiústavnú. Keďže aj jemu bol ukladaný trest s použitím ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. žiadal o povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci. Na svojom návrhu zotrval aj na verejnom zasadnutí okresného súdu, kde bol k nemu za prítomnosti obhajcu vypočutý.

Okresný súd v Považskej Bystrici uznesením zo dňa 23.9.2013, sp.zn. 2Nt/24/2013, podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného J. C. na povolenie obnovy konania proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica, vedenej pod sp.zn. 2T/238/2010, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr.por. Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil v podstate tým, že odsúdenému nebol v pôvodnom rozsudku ukladaný trest za použitia tzv. „asperačnej zásady“ podľa § 41 ods.2 Tr.zák. a taktiež nezistil dôvody pre povolenie obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por., pretože nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mohli sami osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o treste odsúdeného.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení napadol sťažnosťou odsúdený. V písomnom odôvodnení sťažnosti prostredníctvom obhajcu, doplnenej vlastnoručnými podaniami odsúdený poukazoval na skutočnosť, že je viac ako zrejmé, že bol odsúdený aj za použitia ustanovenia § 41 ods.2 Tr.zák., teda mala byť povolená v jeho prípade obnova konania s poukazom na nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011. Preto žiadal, aby bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 2T/238/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/59/2011.

K sťažnosti odsúdeného sa písomne vyjadrila prokurátorka, ktorá uviedla, že sťažnosť odsúdeného smeruje predovšetkým proti výroku o súhrnnom treste odňatia slobody uloženého krajským súdom v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov za použitia § 41 ods.2 Tr.zák. Podľa názoru prokurátorky, ak by bola pri výmere trestu použitá asperačná zásada v zmysle citovaného ustanovenia, bol by krajský súd uložil trest odňatia slobody v trvaní najmenej 5 rokov a 7 mesiacov, pričom uložený trest bol 5 rokov a 6 mesiacov. Navyiac poukázala na to, že obžalovaný sa dopustil dvoch trestných činov, pričom trest mu bol uložený v prvej polovici zákonnej trestnej sadzby uvedenej podľa § 276 ods.2 Tr.zák. Preto navrhla sťažnosť odsúdeného zamietnuť.

Krajský súd v Trenčíne po tom, čo mu bola vec predložená ako nadriadenému súdu, dňa 13.8.2014 rozhodujúc na neverejnom zasadnutí o podanej sťažnosti, preskúmal podľa § 192 ods.1 Tr.por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná.

V prvom rade krajský súd uvádza, že je nesprávny názor súdu prvého stupňa, že odsúdenému nebol ukladaný trest za použitia § 41 ods.2 Tr.zák. Ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu v Považskej Bystrici sp.zn. 2T/238/2010 zo dňa 22.3.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/59/2011 zo dňa 30.6.2011, J. C. bol za skutok pod bodom 2/ uložený trest podľa § 276 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods.2, ods.3 Tr.zák., § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm.h/ Tr.zák. a § 42 ods. 1, ods.2 Tr. zák. podľa zásady uvedenej v § 41 ods.2 Tr.zák. vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Je teda nepochybné, že bol J. C. ukladaný zvýšený súhrnný trest odňatia slobody aj podľa ustanovenia § 41 ods.2 Tr.zák. vtedy platného, teda za použitia tzv. asperačnej zásady aj s použitím vety za bodkočiarkou, čomu nasvedčuje aj samotné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 2To/59/2011 zo dňa 30.6.2011.

Vychádzajúc z uvedeného potom krajský súd poukazuje na to, že dňa 21. decembra 2012 bol v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 vyhlásený nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL ÚS 106/2011, ktorým v § 41 ods. 2 Tr.zák. časť prvej vety za bodkočiarkou bola vyhlásená za protiústavnú.

Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré jeho ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, nemôže byť „novou skutočnosťou“ súdu skôr neznámou v zmysle § 394 ods. 1 Tr.por. Podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr.por. sa netýkajú zmeny právneho stavu, teda zmeny zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Ak teda bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii ústavného

súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované priamo už v tomto ustanovení (ide o dôvod obnovy konania „ex lege“). Preto nie je potrebné, aby súd v tomto prípade skúmal splnenie podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr.por., ale obnovu konania je potrebné povoliť podľa § 394 ods. 1 Tr.por. per analógiám z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov (zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 - bod I. a II.).

Vzhľadom na uvedené potom krajský súd rozhodujúci o sťažnosti odsúdeného dospel k záveru, že u odsúdeného je potrebné povoliť obnovu konania vo vzťahu k výroku o súhrnnom treste pod bodom 2/, ktorý bol uložený za použitia tzv. „asperačnej zásady“. Na uvedenom závere nemení nič ani zistená skutočnosť, že krajský súd rozhodujúci rozsudkom v pôvodnom konaní pri ukladaní trestu nesprávne určil spodnú hranicu trestnej sadzby, v rámci ktorej mal ukladať trest. Krajský súd totiž v pôvodnom konaní na jednej strane správne v čase rozhodovania o treste vychádzal pri ukladaní trestu z trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, ktorým je § 276 ods.2 Tr.zák. (3 až 8 rokov), avšak pri úprave sadzby v zmysle § 38 ods.3 Tr.zák. a tiež § 41 ods.2 Tr.zák. v tom čase platného, nesprávne určil spodnú hranicu takto upravenej trestnej sadzby a z toho dôvodu J. C. uložil trest mierne pod spodnú hranicu trestnej sadzby, ktorá by bola spodnou hranicou pri správnej aplikácii citovaných ustanovení a správnom výpočte. Ani takéto pochybenie krajského súdu v prospech odsúdeného však nemôže byť dôvodom na zamietnutie návrhu odsúdeného na povolenie obnovy vo vzťahu k tomuto výroku o treste. Je totiž potrebné poukázať na to, že aj napriek uvedenému krajský súd nepochybne aplikoval ustanovenie § 41 ods.2 Tr.zák. v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, časti prvej vety za bodkočiarkou, teda nemohol využiť celú časť sadzby pod asperačne zvýšenou spodnou hranicou, v danom prípade od 3 rokov. Skutočnosť, že krajský súd sa aj riadil touto časťou ustanovenia vyplýva z odôvodnenia rozsudku, kde krajský súd ako spodnú hranicu odňatia slobody uvádzal 5 rokov a 6 mesiacov, pod ktorú nemôže uložiť trest. Keďže na základe citovaného nálezu Ústavného súdu SR bolo takéto obmedzenie vyhlásené za protiústavné, je zrejmé, že ústavne nesúladné účinky ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom pred 21. decembrom 2012, časti prvej vety za bodkočiarkou, dopadli aj na prejednávaný prípad.

Na základe uvedených dôvodov krajský súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V predmetnej veci bude totiž potrebné povoliť obnovu konania v prospech odsúdeného, vo vzťahu k výroku o treste za skutok pod bodom 2/ v pôvodnom konaní, za súčasného zrušenia tohto výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku. Súd prvého stupňa vo výroku svojho rozhodnutia pritom bude musieť použiť ustanovenie § 41b ods. 1 vyššie citovaného zák. č. 38/1998 Z.z., ako aj ustanovenie § 394 ods. 1 Tr.por. per analógiám, za súčasného zrušenia výroku o treste v preskúmanom rozsudku a naň nadväzujúcich rozhodnutí podľa § 400 ods. 1 Tr.por. Súbežne s povolením obnovy konania bude však navyše potrebné rozhodnúť aj o väzbe odsúdeného podľa § 403 Tr.por. (o vzatí či nevzatí do väzby) a pred rozhodnutím o väzbe bude nevyhnutne potrebné odsúdeného aj k tejto otázke vypočúť.

O väzbe pritom rozhodne súd prvého stupňa samostatným výrokom už v rámci uznesenia, ktorým bola povolená obnova konania s tým, že v prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby, začiatok plynutia lehoty väzby bude určený okamihom nadobudnutia právoplatnosti oznámeného uznesenia. Hoci o väzbe rozhodne súd prvého stupňa ešte pred právoplatnosťou uznesenia o povolení obnovy konania, nepôjde o rozhodnutie v rozpore s § 403 Tr. por., pretože výrok odkladajúci začiatok plynutia lehoty väzby vylučuje akýkoľvek zásah do výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečuje, že účinky väzby nastanú až po právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania. Ak by následne, v prípade podaného opravného prostriedku, bolo nadriadeným súdom zrušené uznesenie súdu prvého stupňa a zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, žiadne účinky väzby v takom prípade nemôžu nastať. V prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby takýto postup umožňuje plynulý prechod obmedzenia osobnej slobody formou výkonu trestu na obmedzenie osobnej slobody formou väzby a zároveň najlepšie vyhovuje podmienkam spravodlivého procesu, keď plne rešpektuje právo obvineného byť pred rozhodnutím o väzbe vypočutý. Vyššie uvedený postup nielenže vyhovuje podmienke bezodkladného rozhodnutia o väzbe (§ 403 Tr. por.), ale vyplýva aj z ustanovenia § 86 ods. 1 Tr. por. prvá veta, z ktorej vyplýva, že ide o tzv. rozhodnutie o väzbe vopred. Pred rozhodnutím o väzbe sa pritom musí v rámci verejného zasadnutia o obnove konania primerane postupovať podľa § 72 ods. 2 Tr. por., najmä ide o to,

aby bol odsúdený vypočutý, keďže ďalšie podmienky budú v takom prípade splnené (vykoná sa verejné zasadnutie - § 402 ods.2 Tr. por.).

Vzhľadom na to, že povolením obnovy konania vo vzťahu k výroku o súhrnnom treste pod bodom 2/, za súčasného zrušenia výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku dôjde zároveň k obnoveniu výroku o treste uloženom odsúdenému skorším rozsudkom (rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15.10.2008, sp.zn. 2T/230/2008), súd prvého stupňa bude povinný skúmať, či neprichádza do úvahy nariadenie a výkon týchto trestov odňatia slobody, nakoľko výkon trestu má v takom prípade prednosť pred prípadným výkonom väzby.

Krajský súd vzhľadom na uvedené dôvody a na podklade dôvodne podanej sťažnosti odsúdeného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.